

Sám sobě otázkou

14:35

Má víra potřebuje být stále probouzena, oživoována a zneklidňována kritickými otázkami. Zároveň si však uvědomuji, že i má skepse a mé tázání předpokládají horizont důvěry, žijí z rozhodnutí víry, která prověřují, promyšlejí i prohlubují. Naučil jsem se žít v dvojdomí skepse a důvěry; stal jsem se sám sobě otázkou. Víím, že ji nemohu zodpovědět bez Toho, který zpochybňuje všechna má pokušení k bohorovnosti ateistů. Ale i On, má naděje a má skála, zůstává ve mně přítomen především ve tvaru tvralé otázky. Otázka, kterou se ptám na Boha, a otázka, kterou mi pokládá Bůh, je táž otázka.

Japonské procitnutí

10:55

Hledat pravdu znamená pečovat o to, aby žádný hlas nebyl vyloučen. V dosavadních diskusích často moc cenzurovala alternativní pohledy a výpovědi, dějiny psali vítězové. A co hlas mrtvých, slabých, hlas obětí? Hlas Zmrtvýchostalého přivádí ke slovu zkušenost obětí, těch umlčených, vyloučených, ukřižovaných.

V egyptské poušti: písek a pravda

8:18

Cesta k pravdě je cesta oprostování. Ano, čas od času bychom měli vyjít do pouště a vnímat ono nic, nic – a zase nic, o kterém mluvili mystikové. Proč „otcové pouště“ hledali Boha, nejvyšší pravdu, právě zde? Možná v prvotní naivitě hledali někteří jen klidný, tichý prostor, v němž se více mohou věnovat přemýšlení o Bohu, aby o něm získali větší poznání. Poušť však není místem pro získání čehokoli, nýbrž pro odložení všeho. Bůh se na poušti zjevuje právě v té prázdnotě a mlčení – poušť není vnějším rámem, v němž se Bůh ukáže, ona sama je jeho obrazem.

Moskva, Řím a Jeruzalém - nad božími hroby

11:40

Ten, který sprádal světovládny sen „třetího Říma, po němž už žádný další nebude“, jehož vizím byly v peklech koncentráků obětovány miliony lidí a který slibem nebe na zemi kdysi zmátl nemalou část evropských vzdělců, tu ležel jako zažloutlá bezcenná bankovka, nekrytá zlatem žádné naděje. Kdysi jsem v ruském kostele na úpatí Olivové hory v Jeruzalémě viděl obraz, na němž Máří Magdaléna s ovačkou v ruce vysvětluje Pilátovi tajemství zmrtvýchstání. Tady byla jen prázdná skořápka. Pusto, marnost, tlející čas v slepém koutě dějin. Nebyl tu žádný prostor pro Vzkříšení.

Blízko pólu: mlčení v Antarktidě

21:37

Tehdy se stalo něco obtížně popsateľného: prožil jsem s ohromnou úlevou pocit, že můj život není v mé vlastní režii, že má síla přežít a vytrvat vychází z nějakého mnohem hlubšího zdroje, než je klubko mého já, mé svaly, mé myšlenky, mé nervy – a já jsem se tomuto zdroji zcela odevzdal, „přepnul jsem na Boha“, odevzdal jsem mu kormidlo – a pocítil ohromný příliv síly a velké osvobození. Byla v tom jistá „rezignace“, ale naprosto ne upadnutí do pasivity; spíše jsem pocítil ohromné zintenzívnění své aktivity a její osvobození od jakéhokoliv brzdicího a znerčovňujícího strachu o sebe.